

Mätning av energivärd

Foto: Matti Kallio / Oulu

METLA

skog · kunskap · kompetens · välfärd

Mätning av energived

Skogsforskningsinstitutet är enligt lag skyldigt att sköta utvecklingen och underhållet av mätmetoderna för virke.

Användningen av skogsflis har ökat till mer än det sexdubbla under detta millennium och skogsflisen har blivit en viktig produkt på marknaden. Ökningen av användningsvolymerna och den ekonomiska betydelsen har accentuerat vikten av energivedens mätning och mätmetodernas utveckling. Mätning behövs förutom för handelspriserna även för bestämningen av arbetsprestationerna vid avverkning och transport.

Anordnande av mätning av energived

Mätavtal för energived

Energived tillhör inte det virkessortiment som lyder under virkesmätninglagen. De allmänna principerna och förfaringssätten vid mätning av energived avtalades mellan de centrala aktörerna i ett avtal för mätning av energived i början av år 2008. Avtalsparter är intresseorganisationer som täckande representerar mätningssparterna (skogsägarna, uppköparna och användarna av energived, företagare och drivningsarbetstagare) och viktiga branschföretag.

Mätningsskommitté för energived

Genom avtalet för mätning av energived tillsattes en mätningsskommitté för energived som består av representanter för avtalsparterna. Kommitténs uppgift är att bl.a. utarbeta och godkänna de mätmetoder och metodanvisningar som ska användas vid mätningen av energived.

Anvisningar för mätning av energived

En mätningsshandbok som har godkänts av mätningsskommittén för energived har publicerats för mätningen av energived. Handboken är utarbetad utifrån vid tillfället tillgänglig information och den kompletteras och uppdateras enligt praktiska behov och när forskningskunskapen ökar.

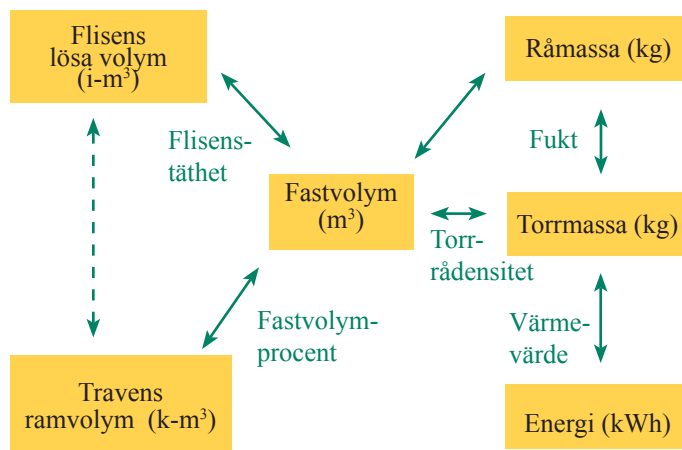
Mätstorheter för energived

Säljare, användare och aktörer i upphandlingskedjan har olika krav och behov på mätningen och mätstorheter. Vid behov omräknas mätstorheterna och mätnheterna till andra med hjälp av omräkningstal. Vissa omräkningstal har en etablerad användning, vissa kräver mer forskningsarbete.

Metoder som används för mätning av energived

För mätning av energived används ett flertal olika mätmetoder. Vissa metoder har standardiserats i den mätningsshandbok som har godkänts av mätningsskommittén för energived. Förutom dessa används aktörsspecifika metoder som bygger på mätparternas avtal och anvisningar. Vid mätning av olika typer av råmaterial används bl.a. följande metoder.

- Mätning av ramvolym för skogsflis och omvandling till fastvolym
- Mätning/mängdbedömning av helträd och slanor vid väggkantstravar
- Mätning av energivedens massa och vid behov omvandling till fastvolym
- Bedömning av mängden grot och stubbar på ett hygge utifrån mängden avverkat gagnvirke
- Mätning av mängden grot enligt antalet balar (risstockar)
- Mätning som bygger på antalet grotlass och lassets genomsnittliga volym
- Mätning/bedömning av grotmassan i en sträng
- Bedömning som bygger på avverkningsarealen
- Fastställande av energivedens energiinnehåll på användningsplatsen

Kontakt

Jari Lindblad, forskare, Skogsforskningsinstitutet- Metla, PL 68, FI-80101 Joensuu
jari.lindblad@metla.fi, Tel. +358 10 211 3072